

11. Διεύρυνση της κοινωνικής συμμετοχής

Καρανάσιου

Με το Ν. 1397/83 το ΠΑΣΟΚ θεσμοθέτησε τη συμμετοχή των πολιτών στις αποφάσεις που αφορούν τη γειτονιά τους με τη δημιουργία των Συνοικιακών Συμβουλίων. Ένας θεσμός πρωτοποριακός, ο οποίος όμως αδρανοποιήθηκε συνειδητά από του Δημάρχους, διότι οι προτεραιότητες και οι ανάγκες των κατοίκων ήταν διάφορες από τις προτεραιότητες και ενέργειες των Διοικήσεων των Δήμων.

Άμεση επαναλειτουργία των Συνοικιακών Συμβουλίων με την συμμετοχή των πολιτών στις αποφάσεις και τις προτεραιότητες της γειτονιάς τους, ώστε να καταπολεμηθούν ανεξέλεγκτες συναλλαγές, μεροληπτικές πρακτικές, κλειστά κυκλώματα εξουσίας, που αναπτύσσουν την αίσθηση καθολικής παρακμής και απαξίωσης και ισοπέδωσης των θεσμών.

Λειτουργία του προγράμματος «Συμμετέχω» το οποίο θα ενθαρρύνει τις δράσεις και τις πρωτοβουλίες των ενεργών πολιτών. Στόχος η δημιουργία κινήματος εθελοντισμού ως εμπεδωμένη στάση και πρακτική ζωής για τους πολίτες του δήμου.

Μπρέγιαννης

Πολλές φορές ο δημότης αισθάνεται ανενεργός, αμέτοχος, ότι δεν έχει επιρροή στις αποφάσεις της τοπικής κοινωνίας. Ότι κάποιιοι άλλοι αποφασίζουν για αυτόν χωρίς αυτόν. Αυτό πρέπει να αλλάξει, όχι μόνο γιατί ο δημότης πρέπει να είναι ενεργό μέλος της τοπικής κοινωνίας αλλά και γιατί έτσι επιτυγχάνεται αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των ζητημάτων που τον αφορούν.

Για να οικοδομηθεί μια νέα ουσιαστική και δυναμική σχέση μεταξύ Δήμου και τοπικής κοινωνίας πρέπει να ενισχυθούν οι αποκεντρωμένες πρωτοβουλίες και ο δημότης να αποκτήσει λόγο για το σχολείο των παιδιών του, για την περίθαλψη του, για τη γειτονιά του, αλλά και για την ίδια την ανάπτυξη της περιοχής του. Για να επιτευχθεί αυτό πρέπει:

- να υπάρχει δημόσια διαβούλευση για τα ετήσια προγράμματα δράσης προκειμένου η τοπική κοινωνία να έχει πλήρη γνώση της υλοποίησης των προεκλογικών δεσμεύσεων και να της δίνεται η δυνατότητα κατάθεσης προτάσεων.
- να διεξάγονται δημοψηφίσματα για μείζονα θέματα τοπικού ενδιαφέροντος
- να δημιουργηθεί δίκτυο Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, Εθελοντών, Συλλόγων και πυρήνες-επιτροπές γειτονιάς με ελεύθερη συμμετοχή των πολιτών και των φορέων της πόλης για επισήμανση προβλημάτων και κατάθεση προτάσεων,
- να αξιοποιηθούν οι νέες τεχνολογίες (π.χ. ηλεκτρονικές ψηφοφορίες) για ανταλλαγή πληροφοριών και γνώσεων.

Αλεξανδρής

Μόνο με επέκταση των μεθόδων της διαβουλευτικής δημοσκόπησης στην διαδικασία της δημοτικής διακυβέρνησης υπάρχει η δυνατότητα αλληλοτροφοδότησης ιδεών και απόψεων δημοτών και εκλεγμένων δημοτικών οργάνων. Στα πλαίσια αυτά χρειάζεται η δημιουργία γραφείων δημότη στις μεγάλες συνοικίες της πόλης με σύγχρονη υποδομή ώστε να μπορούν εκεί οι πολίτες να λαμβάνουν γνώση των θεμάτων της πόλης και αν ψηφίζουν ηλεκτρονικά. Στην ιστοσελίδα αυτή η Δημοτική Αρχή θα μπορεί να εκθέτει με συστηματικό τρόπο και διαρκή ενημέρωση όλα τα τρέχοντα θέματα σε τρία επίπεδα ωριμότητας : α) ανιχνευόμενα προβλήματα, β) θέματα σε διαδικασία λήψης απόφασης, γ) διαδικασία υλοποίησης/ πρόοδος εφαρμογής. Οι δημότες θα έχουν την δυνατότητα να κάνουν παρατηρήσεις, να γνωστοποιούν δεδομένα, να επιλέγουν μία από τις δημοσιοποιούμενες ή να προτείνουν άλλες εναλλακτικές, να αξιολογούν την πορεία υλοποίησης και τα προκύπτοντα αποτελέσματα. Ταυτόχρονα μπορεί να διαφημιστεί η δυνατότητα των χρηστών του διαδικτύου να ψηφίζει σε δεδομένη δημιουργηθείσα

ιστοσελίδα για τα θέματα της πόλης. Αυτός ο τρόπος είναι ιδιαίτερα ευέλικτος και συμπληρώνει τον πιο δύσκληστο τρόπο διενέργειας δημοτικών δημοψηφισμάτων που προβλέπεται και από τον υπό ψήφιση Κώδικα.

Επίσης η εκλογή δημοτικού συμβουλίου Νεολαίας και η δημιουργία διακριτής υποδομής για τη συμμετοχή της Νεολαίας στη λήψη αποφάσεων για την πόλη.

Βελούδος

Η ενεργή συμμετοχή των πολιτών έχει ως στόχο να καταστήσει τον πολίτη πρωταγωνιστή των αποφάσεων και να θέσει τα προβλήματα του στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των θεσμών.

Αυτό δεν μπορεί παρά να σημαίνει ενεργό συμμετοχή των πολιτών στις διαδικασίες που τους αφορούν και επιτυγχάνεται με :

- Δράσεις σε θέματα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- Δράσεις ενίσχυσης της ευρύτατης κοινωνικής διαβούλευσης όπως:
  1. Η συγκρότηση και η λειτουργία Επιτροπών Γειτονιάς, οι οποίες σχεδιάζουν-προτείνουν, ενεργούν, καταρτίζουν τοπικούς προϋπολογισμούς από κοινού με τους πολιτικούς, παραγωγικούς και επιστημονικούς θεσμούς, καθώς επίσης και τους νόμιμα εγκατεστημένους στην περιοχή μετανάστες της κάθε πολεοδομικής ενότητας τους.
  2. Η θέσπιση τοπικών δημοψηφισμάτων ή διαδικασίες έκφρασης των πολιτών για συγκεκριμένα τοπικά θέματα.
  3. Εκπόνηση ολοκληρωμένων κοινών δράσεων των φορέων της πόλης και Οργανισμών του Δήμου σε θέματα πολιτισμού, κοινωνικού αθλητισμού, περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης κ.ά.

Βλάχος

Από τη διαρκή διαβούλευση διοίκησης και διοικουμένου η πρώτη θα προλάβει κάποια από τα τυχόν λάθη της, ο δε δεύτερος θα βρεθεί στην ευχάριστη θέση να της υποδείξει τις τυχόν λύσεις. Προτείνεται: 1. η τακτική διεξαγωγή μιας νέας μορφής δημόσιας πολιτικής επικοινωνίας μεταξύ διοίκησης και διοικουμένου, οι «Συνελεύσεις Πολιτών», που θα αποτελούν οδηγό στο έργο των δημοτικών αρχών, που θα ιεραρχούν τα προβλήματα και θα αναζητούν, μέσα σε ένα πλαίσιο διαφάνειας και διαλόγου βάσει αρχών, την έλλογη και δημιουργική αντιπαράθεση γύρω από κοινά προβλήματα και κοινές λύσεις. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να αποτελέσει μια συναρπαστική περιπλάνηση στη σφαίρα των ιδεών και της ελεύθερης έκφρασης για ένα πιο συμμετοχικό σύστημα δημοτικής αυτοδιοίκησης με επίκεντρο το δημόσιο διάλογο με σεβασμό στις απόψεις του άλλου, 2. η ενθάρρυνση του θεσμού των «Τοπικών Συμβουλίων Νέων», 3. η εισαγωγή του θεσμού των «Δημοτικών Συμβουλίων Νέων», για να δοθεί κίνητρο να συμμετέχει στη προσπάθεια η νεολαία, και να αποκτηθεί το βήμα εκείνο να αναπτύξουν οι νέοι τη προσωπικότητα και τη δημιουργικότητά τους με τη συμμετοχή τους στα δημόσια πράγματα. 4. η συμμετοχή διαφόρων Τοπικών Φορέων, Συλλόγων και Σωματείων, τα οποία καλούνται σε διάλογο για την καταγραφή των προβλημάτων και των προτάσεών τους, για την εξεύρεση λύσεων που βασανίζουν γειτονιές ή ευρείες κοινωνικές ομάδες της πόλης.

Διακολιού

Το κεντρικό όργανο στο οποίο θα συμμετέχουν οι ΜΚΟ οι επαγγελματικές ενώσεις, οι εκπρόσωποι κομμάτων και φορέων και η Ένωση πυρήνων γειτονιάς θα έχει τη δυνατότητα να δημιουργεί επιτροπές και ομάδες εργασίας για ζητήματα αιχμής. Οι αποφάσεις, οι απόψεις και τα πορόσματα των επιτροπών αυτών θα έχουν σίγουρα συμβουλευτικό ρόλο και ενίοτε αποφασιστικό χαρακτήρα για το δήμαρχο. Οι Πυρήνες Γειτονιάς θα δημιουργηθούν σε κάθε γειτονιά και θα δίνουν τη δυνατότητα στους πολίτες

να διαβουλεύονται για τα πιο σημαντικά τοπικά ζητήματα. Παράλληλα, οι πυρήνες γειτονιάς θα επιφορτισθούν με την εκπολιτιστική δράση του Δήμου.

Λέγοντας «εκπολιτιστική δράση» αναφέρομαι στη δεύτερη πλευρά της διττής «φύσης» του πολιτισμού: Όχι, δηλαδή, στις τέχνες και στα γράμματα, που είναι η συνήθης ερμηνεία στη χρήση της έννοιας, μα στην άλλη πλευρά της, που αναφέρεται ως «πολιτισμός της συμπεριφοράς». Πολλά από τα δεινά που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές πόλεις (οδική συμπεριφορά, σκουπίδια παντού, μερική επιτυχία προγραμμάτων ανακύκλωσης κ.λπ.), και τα οποία εκτός των άλλων επιβαρύνουν σημαντικά τους δημοτικούς προϋπολογισμούς, θα μπορούσαν να αντιμετωπισθούν με την καλλιέργεια μιας συμπεριφοράς που συνάδει με το χώρο (πόλη), την εποχή (τεχνολογία), την αισθητική (πχ «περιποιημένες» προσόψεις κτιρίων) και την ηθική (αίσθημα του «ανήκειν» - κοινοτική αντίληψη).